

Список використаної літератури.

1. Філенко Л., Церковна О., Пасько В., Філенко І., Палічук Ю. Інформаційні технології on-line навчання з фізичної культури. Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури і спорту. Харків : ХДАФК. 2023. 7. С. 142-155. URL: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/ab518083-fa22-4435-b9ab-f880962798c6/content> (дата звернення: 12.03.2024)
2. Ashanin V., Filenko L., Tserkovnaya O. Information technologies in the formation of professional competencies of future specialists in physical culture. Physical culture and sport in harmoniously developed personality formation. Monograph. Publishing House WSZiA, Opole. 2021. 72-79 pp.
3. Kashuba Vitaly, Futorny Sergey. The use of information technologies in physical education of student youth. Știința culturii fizice. 2016. 2 (26). P. 13-19. URL: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/13_19_The%20use%20of%20information%20technologies%20in%20physical%20education%20of%20student%20youth.pdf
4. Turaeva N.M., Ibragimova S.B., Olhovskaya I.V., Filenko L.V. Use of information technology in the field of sports games during training. Sportyvni ihry. 2022. №1(23), 106–114. doi: 10.15391/si.2022-1.11

**ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У
СПОРТИВНО ОРІЄНТОВАНОМУ ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**Наталія ГРУЦЯК, старший викладач
Леонід АКІНІН, старший викладач
Анатолій МАНАНЧИКОВ, старший викладач**

*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Харків, Україна*

Анотація. Проведено огляд інформаційно-комунікаційних технологій як засобів дистанційного навчання при спортивно орієнтованому фізичному вихованні здобувачів вищої освіти. Показано доцільність залучення здобувачів вищої освіти до різноманітних форм фізичного виховання, рухової активності з широким використанням в освітньому процесі інформаційно-комунікаційних технологій.

Ключові слова: заклад вищої освіти, здобувач вищої освіти, спортивно орієнтоване фізичне виховання, інформаційно-комунікаційні технології.

Вступ. Фізичне виховання наразі, як і весь освітній процес у українських закладах вищої освіти України, проводиться у екстремальних умовах. Пандемія коронавірусу та вторгнення терористичної Росії призвели до впровадження дистанційних онлайн занять в навчальний процес студентів. Перед фахівцями

фізичного виховання постала проблема пошуку нових методів та способів організації та проведення освітнього процесу з фізичного виховання у вишах.

Під час дистанційного навчання, коли необхідності у відвідуванні університету немає, на думку дослідників Маракушина А.І., Чередніченко А.В та Бондар Л.В., рівень фізичної активності студентів помітно знижується. Водночас доведено, що систематичні заняття фізичними вправами підвищують нервову й психічну стійкість до емоційних стресів, підтримують розумову працездатність на оптимальному рівні та сприяють підвищенню успішності студентів. У таких умовах фізичне виховання – єдина навчальна дисципліна, що навчає студентів зберігати та зміцнювати своє здоров'я [2].

Попрошаєв О. В., Мунтян В. С. та Гоєнко М. І. акцентують увагу на тому, що проблема здоров'я, ведення здорового способу життя підростаючого покоління повинна розглядатися як пріоритетний напрямок розвитку в системі освіти. Організація навчального процесу з фізичного виховання, опираючись на використання традиційних та інноваційних форм навчання із широким впровадженням в освітній процес інформаційно-комунікаційних технологій, повинні вирішувати питання здобуття знань, вмінь, навичок та формування фізкультурно-оздоровчих компетентностей студентів на високому науково-методичному рівні. Дистанційне навчання дозволяє реалізувати права людини на отримання інформації і безперервної освіти, долати недоліки традиційних форм і є ефективним нарівні з іншими формами навчання [4].

Науковці звертають увагу на необхідність проведення детального та різноманітного вивчення організації навчального процесу з дисципліни «Фізичне виховання» з урахуванням цілеспрямованості та ефективності впровадження інформаційних технологій, напрацювання конкретної методики їхнього застосування та створення принципово нової моделі освітнього процесу з фізичного виховання. При цьому масова комп'ютеризація закладів вищої освіти формує доцільність роботи у напрямку залучення здобувачів вищої освіти до різноманітних форм фізичного виховання, рухової активності з широким використанням в освітньому процесі інформаційно-комунікаційних технологій [7].

На думку дослідників Філенко Л.В., Несен О.О. проблема залучення інформаційних технологій у навчальний та навчально-тренувальний процес здобувачів вищої освіти обумовлена постійно зростаючими вимогами до рівня підготовленості спортсменів та останніми тенденціями комп'ютеризації сфери фізичного виховання та спорту [6].

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є проведення огляду інформаційно-комунікаційних технологій як засобів дистанційного навчання при спортивно орієнтованому фізичному вихованні здобувачів вищої освіти.

Матеріал і методи дослідження. Аналіз науково-методичної літератури, моніторинг інтернет-ресурсів, системний аналіз, систематизація та узагальнення.

Результати дослідження та їх обговорення. Спортивно орієнтоване фізичне виховання здобувачів вищої освіти на сучасному етапі потребує нових підходів до змісту освітнього процесу. В умовах дистанційного навчання при

організації навчально-тренувального процесу та комплектації навчальних груп необхідне впровадження та активне застосування інформаційно-комунікаційних технологій, які дозволяють не тільки визначати зацікавленість здобувачів вищої освіти до занять певним видом спорту (рухової активності), а й безпосередньо залучати їх до навчально-тренувального процесу [3].

Спортивно орієнтоване фізичне виховання при дистанційній формі освітнього процесу потребує широкого застосування інформаційно-комунікативних технологій. Однією з ключових проблем при цьому стає належна організація фізкультурно-оздоровчої діяльності здобувачів вищої освіти для збереження їхнього здоров'я в умовах вкрай обмеженої рухової активності. Дослідниками на підставі підсумків здійсненого педагогічного аналізу запропоновано систему організаційних форм, методів і засобів фізичного виховання задля створення можливості підтримки належного рівня рухової активності студентів, виокремлено цільове скерування дистанційного навчання у реалізації фізичного виховання студентів та використання векторних інформаційно-комунікаційних технологій у цьому процесі, що відкриває нові перспективи розвитку галузі та має стати основою стратегії розвитку фізичного виховання. З'ясовано, що їх застосування в процесі дистанційного навчання дозволяє забезпечити цілісне багатоаспектне фізичне виховання, спрямоване на збереження і зміцнення здоров'я здобувачів вищої освіти в ситуації вимушеного обмеження їхньої рухової активності.

Сервіси Google містять багато інструментів, які можуть бути корисними як для індивідуальної, так і для сумісної діяльності. Вони орієнтовані на мережеву взаємодію людей і для освіти у цьому середовищі важливі можливості спілкування та співпраці. Постійна практика використання нових засобів навчає новому стилю поведінки, показує педагогічні та організаційні рішення навчальних ситуацій. Така спільна діяльність робить процес навчання відкритим для студентів та викладачів [5].

Факультативні дистанційні заняття з фізичного виховання по суті є вибірковою дисципліною, яка потребує реєстрації здобувачів вищої освіти. Найбільш зручним для цього, на наш погляд, є застосування сервісу **Google form**.

При організації дистанційних занять зі спортивно орієнтованого фізичного виховання у закладах вищої освіти для реалізації креативних задумів широке застосування отримали сучасні онлайн-ресурси **Google Classroom, Viber, Telegram, Direct в Instagram, Messenger у Facebook, Skype, Zoom та Google meet**. Завдяки цим інструментам можна проводити тести, ділитися враженнями від уроку, організовувати зворотний зв'язок, проводити дистанційні заняття з фізичного виховання у реальному часі. Месенджери актуальні для зручного спілкування в освітньому процесі, дозволяють втілити індивідуальний та груповий підхід. Якщо у студентів виникають запитання щодо виконання будь-якої вправи, вони можуть поставити їх у зручному месенджері та отримати відповідь.

YouTube та Google Drive є зручними платформами для розміщення відеоуроків та інших матеріалів. Фахівці зазначають, що для якісної організації

дистанційної форми навчального процесу вкрай необхідно активно використовувати широкий інформаційно-комунікаційних технологій для спілкування зі здобувачами вищої освіти, що передбачає достатній рівень комп'ютерної грамотності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти [1].

Висновки. З наведених даних можна констатувати, що фізична активність є наразі актуальною для здобувачів вищої освіти. Залучення здобувачів до занять, а також безпосереднє проведення спортивно орієнтованого фізичного виховання при факультативній дистанційній формі навчального процесу вимагає широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку. У подальшому передбачається проведення дослідження застосування інформаційно-комунікаційних технологій у видах спорту (рухової активності), які використовуються у фізичному вихованні студентської молоді.

Список використаної літератури.

1. Зеніна І. В., Гаврилова Н. М., Кузьменко Н. В. Особливості фізичного виховання студентів в умовах дистанційного навчання. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2021. Вип. 6 (137). С. 19-22.
2. Маракушин А. І., Чередніченко А. В., Бондар Л. В. Фізичне виховання студентів в умовах загальнонаціонального карантину. Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. Вип. 35. Т. 4. С. 203-209.
3. Петренко, Ю. М., Петренко, Ю. І., Дудник, Ю. М., Чернишов, В. О. Перспективи використання інформаційних технологій у сфері фізичної культури та спорту. Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту. 2017. Вип.1., С. 78-81.
4. Попрошаєв О.В., Мунтян В.С., Гоєнко М.І., Особливості організації процесу дистанційного навчання з фізичного виховання. Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту, 2020, №4. С. 70-75
5. Темченко В., Тимченко Г., Коленченко А., Чупир К., Коник Г., Акінін Л. Застосування сервісів Google при факультативній формі занять зі спортивно орієнтованого фізичного виховання. Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту, 2022, №6. С. 77-87
6. Філенко Л. В., Несен, О. О. Інформатизація підготовки студентів-гандболістів засобами мультимедійної комп'ютерної програми «Гандбол». Спортивні ігри, 2018, №1(7), С. 54-61.
7. Olkhovy, O. M., Petrenko, Y. M., Temchenko, V. A., Timchenko, A. N. «Model of students' sportoriented physical education with application of information technologies». Physical education of students. 2015, Issue 3, pp. 29-37.